

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania
Wydział	Wydział Psychologii, Pedagogiki i Nauk Humanistycznych
Kierunek	Pedagogika stosowana
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	6 PRK
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	4
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	20 godz.
Cykl dydaktyczny	2022/2023 zimowy
Semestr studiów	2
Rok studiów	1
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2022/2023
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	mgr Małgorzata Jochymek (e-mail: mjochymek@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Ćwiczenia	Konwersatoria	ECTS
2	10 godz.	10 godz.	4

2. Cele przedmiotu

C1	Przekazanie studentom wiadomości z zakresu rozwoju osobniczego człowieka, jego etapów, struktury i funkcji. Charakterystyka rozwoju fizycznego i motorycznego w poszczególnych okresach. Zapoznanie studentów z podstawowymi potrzebami biologicznymi człowieka (dziecka) oraz sposobami ich zaspokajania
----	--

3. Wymagania wstępne

Posiadanie podstawowych informacji z zakresu rozwoju osobniczego człowieka.
Znajomość podstawowych czynników niezbędnych do prawidłowego rozwoju organizmu.

4. Opis efektów uczenia się

W1	<p>Wiedza: Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania rozwoju dziecka • rolę czynników genetycznych w procesie rozwoju dziecka • mechanizmy funkcjonowania procesów życiowych na poziomie wegetatywnym oraz ich podłoże anatomiczne • zasady prawidłowego żywienia dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym • przebieg rozwoju somatycznego i motorycznego dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym • mechanizmy neurohormonalne leżące u podstaw rozwoju fizycznego i psychicznego dziecka, w tym jego rozwoju w sferze poznawczej i emocjonalnej, oraz ich podłoże neuroanatomiczne • przebieg rozwoju prenatalnego człowieka i czynniki ryzyka rozwojowego • budowę układu płciowego i przebieg rozwoju seksualnego w okresie dzieciństwa • biologiczne i środowiskowe uwarunkowania zaburzeń w rozwoju dziecka • etiopatogenezę i symptomatologię wybranych chorób zakaźnych i przewlekłych wieku dziecięcego oraz metody zapobiegania im	
U1	<p>Umiejętności: Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać różne źródła informacji w celu pozyskania, uzupełnienia i pogłębienia swojej wiedzy na temat rozwoju dziecka • dokonywać oceny rozwoju somatycznego dziecka z wykorzystaniem narzędzi pomiaru aukuśologicznego • wykorzystywać wiedzę o biomedycznych aspektach rozwoju dziecka w diagnozie pedagogicznej • analizować przejawy zaburzeń w rozwoju dziecka korzystając z dorobku medycyny i nauk biologicznych oraz projektować działania zaradcze adresowane do dziecka, jego rodziców/opiekunów i nauczycieli	
K1	<p>Kompetencje społeczne: Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uznania, że nabyta wiedza i umiejętności są częścią profesjonalnego warsztatu pedagoga oraz świadomość potrzeby jej doskonalenia • prezentowania postawy akceptacji i zrozumienia wobec problemów w funkcjonowaniu dziecka w sferze somatycznej i psychospołecznej • dokonywania refleksji na temat poziomu swojej wiedzy na temat rozwoju i funkcjonowania człowieka w sferze biologicznej oraz podejmowania działań ukierunkowanych na jej pogłębienie	

5. Treści programowe

Ćwiczenia (10 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 2)
Cw1	Antropogeneza, procesy kulturowe, ewolucja. Wpływ trybu życia na przebieg rozwoju. Cykle i biorytmy w rozwoju ontogenetycznym człowieka. Wskaźniki antropologiczne – obliczanie i zastosowanie w praktyce. Charakterystyka ontogenezy- podstawowe procesy rozwojowe i poszczególne etapy rozwoju. Metody kontroli i normy oceny procesów wzrastania. Biomedyczne aspekty rozwoju w okresie dojrzewania i ich implikacje wychowawcze oraz tendencja przemian – składowe i przyczyny.
Cw2	Wpływ żywienia na rozwój człowieka. Odporność organizmu i jej rozwój. Choroby wrodzone - fenyloketonuria, mukowiscydoza i cukrzyca. Zaburzenia rozwoju. Mutacje. Choroby genetyczne. Przepływ informacji genetycznej: replikacja; transkrypcja; translacja. Badania prenatalne.

Cw3	Znaczenie układu wydzielania wewnętrznego. Przemiana materii i energii. Gospodarka wodno-mineralna. Skład ciała i jego zmiana z wiekiem. Układ oddechowy i pokarmowy. Rozwój układu kostno - stawowego i mięśniowego. Rozwój układu krążenia i krwi. Układ nerwowy jako centralny ośrodek integrujący funkcje życiowe oraz biologiczne podłoże procesów poznawczych, zachowania i emocji. Regulacja hormonalna procesów życiowych, jej zaburzenia i ich wpływ na funkcjonowanie człowieka w sferze fizycznej i psychospołecznej.
Cw4	Potrzeby zdrowotne dzieci, młodzieży i dorosłych oraz zagrożenia cywilizacyjne. Wybrane problemy zdrowotne dzieci i młodzieży. Dziecko z chorobą przewlekłą i niepełnosprawnością. Sytuacje progowe jako wydarzenia stwarzające duże trudności w przystosowaniu szkolnym dziecka. Instytucje edukacyjne, opiekuńcze, wychowawcze i kulturalne jako środowisko pracy. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. Zdrowie nauczyciela.
Cw5	Charakterystyka ontogenezy. Podstawowe procesy rozwojowe. Modele rozwojowe. Adaptacje i adjustacje. Normy rozwoju i zmienność międzyosobnicza. Biologiczne cechy rodziców (żywienie, tryb życia, wiek, warunki środowiskowe). Czynniki ryzyka kobiety ciężarnej i płodu. Rozwój motoryczności człowieka. Biologiczne uwarunkowania i mechanizmy zachowań człowieka na różnych etapach ontogenezy, ze szczególnym uwzględnieniem progresywnej fazy rozwoju osobniczego, z perspektywy podejmowania adekwatnych działań edukacyjnych i wychowawczych. Okres inwolucji. Teorie starzenia się organizmów. Zmiany narządowe w procesie inwolucyjnym.

Konwersatoria (10 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 2)
Kon1	Wprowadzenie do auksologii. Periodyzacja ontogenezy. Determinanty i stymulatory osobniczego rozwoju człowieka. Czynniki paragenetyczne i pozagenetyczne. Rola warunków bytowych, klimatu i czynników meteorologicznych. Wpływ środowiska społecznego i cywilizacji. Różnica między modyfikatorami i determinantami. Tryb życia a przebieg rozwoju.
Kon2	Wprowadzenie do antropologii i biologii człowieka. Definicje i podział nauk antropologicznych. Zastosowanie praktyczne antropologii.
Kon3	Zaburzenia rozwoju. Mutacje. Choroby genetyczne. Przepływ informacji genetycznej: replikacja; transkrypcja; translacja.
Kon4	Wybrane układy i funkcje organizmu człowieka. Charakterystyka rozwoju fizycznego i motorycznego. Rola oraz zadania rodziców wychowawców/nauczycieli w zakresie zaspokajania właściwych dla wieku dziecka potrzeb.
Kon5	Charakterystyka aparatu koordynacyjno-regulacyjnego. Cykle i biorytmy w rozwoju człowieka. Wybrane zagadnienia z zakresu etiopatogenezy chorób wieku dziecięcego. Wady wzroku i słuchu oraz ich wpływ na proces uczenia się.

6. Metody dydaktyczne

Ćwiczenia	
M1	Analiza przypadków
M3	Burza mózgów
M6	Dyskusja
M15	Praca nad projektami
M16	Praca w grupach
M17	Prezentacja multimedialna
M19	Studium przypadku
Konwersatoria	
	Wykład informacyjny
	Wykład konwersatoryjny, objaśnienie, rozmowa kierowana
M1	Analiza przypadków
M3	Burza mózgów
M6	Dyskusja
M10	Konwersatorium
M16	Praca w grupach
M17	Prezentacja multimedialna
M19	Studium przypadku
M20	Wykłady

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	10 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Konwersatoria	10 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, przygotowanie projektu, Praca własna studenta	80 godz.

Calkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	100 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

obecność na zajęciach, aktywność na ćwiczeniach, poprawne oceny z wykonanych projektów, test wielokrotnego wyboru jednokrotnej odpowiedzi

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	Przygotowanie zadanego tematu projektu i płynna wypowiedź na dany temat bez wspomagania notatkami
Na ocenę 4,5:	Przygotowanie zadanego tematu projektu, płynna wypowiedź w danym temacie, nieliczne i wspomaganie się notatkami
Na ocenę 4:	Przygotowanie zadanego tematu projektu, średnio płynna wypowiedź w danym temacie, nieliczne i wspomaganie się notatkami
Na ocenę 3,5:	Przygotowanie zadanego tematu projektu, brak płynności wypowiedzi w danym temacie, liczne wspomaganie się notatkami
Na ocenę 3:	Słabe przygotowanie zadanego tematu projektu, brak płynności wypowiedzi w danym temacie
Konwersatoria	
Na ocenę 5:	Student zaliczy test (90% poprawnych odpowiedzi) odpowiedzi, wykaże dużą aktywność na zajęciach i zaangażowanie w przebieg zajęć, wykaże znakomitą wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, sporządzi doskonałe projekty, które przedstawi we wzorowy sposób
Na ocenę 4,5:	Student zaliczy test (80% poprawnych odpowiedzi) oraz wykaże dużą aktywność na zajęciach, wykaże bardzo dobrą wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, wykaże bardzo dużą aktywność podczas zajęć, sporządzi bardzo dobre projekty, które przedstawi z zadawalającym zaangażowaniem.
Na ocenę 4:	Student zaliczy test (70% poprawnych odpowiedzi) oraz wykaże dobrą wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, wykaże dużą aktywność na zajęciach, pisemnie sporządzi dobre projekty i przedstawi je wykazując zadawalającą wiedzę na dany temat
Na ocenę 3,5:	Student zaliczy test (60% poprawnych odpowiedzi) oraz wykaże zadowalającą wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, wykaże przeciętną aktywność podczas zajęć, pisemnie sporządzi projekty i przedstawi je wykazując zadawalającą wiedzę na dany temat po wprowadzeniu nielicznych poprawek
Na ocenę 3:	Student zaliczy test (51% poprawnych odpowiedzi) oraz wykaże zadawalającą wiedzę dotyczącą tematów poruszanych na zajęciach, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, wykaże nikłą aktywność podczas zajęć, pisemnie sporządzi projekty i przedstawi je wykazując zadawalającą wiedzę na dany temat po wprowadzeniu dużej liczby poprawek

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. [1] Wolański N., Kaczmarek M. — Rozwój biologiczny człowieka, Warszawa, 2018, Państwowe Wydawnictwo Naukowe
- [2] Woynarowska B., Kowalewska A., Izdebski Z., Komosińska K. — Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania, Warszawa, 2012, Państwowe Wydawnictwo Naukowe
- [3] Woynarowska B., Kowalewska A., Izdebski Z. — Biomedyczne podstawy rozwoju i edukacji, Warszawa, 2021, Państwowe Wydawnictwo Naukowe

Literatura uzupełniająca

1. [1] Malinowski A. — Biomedyczne podstawy rozwoju, Poznań, 2013, WSPiA
- [2] Anna Mikler-Chwastek, Marta Wiśniewska, Magdalena Plandowska, Biomedyczne podstawy rozwoju dziecka dla studentów pedagogiki, opiekunów w żłobku i nauczycieli wychowania przedszkolnego, 2021, wydawnictwo Difin

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

mgr Małgorzata Jochymek (e-mail: mjochymek@afm.edu.pl)